



Sjefredaktør: Arne Blix

Nyhetsredaktør: Kirsti Husby Samfunnsredaktør: Stein Arne Sæther

Digital redaktør: Rolf Dyrnes Svendsen

Adm. direktør: Tove Nedreberg

MIDT-NORGES FRIE STEMME

Problematisk rettspsykiatri

Vesentlige innvendinger som er fremført mot de sakkyndiges konklusjon om Anders Behring Breivik kan svekke rapportens legitimitet.

Både fagfolk og legfolk har reagert sterkt etter at Breivik ble erklært utilregnelig av de psykiatriske sakkyndige. De har gitt ham diagnosen paranoid schizofren, og mener han var psykotisk både før og etter 22. juli. Hvis diagnosen blir stående, innebærer det at han i stedet for fengselsstraff kan bli dømt til tvungen psykiatrisk behandling. Da dette ble kjent i forrige uke, mente Adresseavisen det var en stor utfordring for den alminnelige rettsfølelse.

Svært mange finner det i likhet med oss vanskelig å forstå at mannen som drepte 77 mennesker etter nitid planlegging i flere år, ikke kan stilles til ansvar for sine handlinger. Vi har fått en heftig debatt om forbrytelse, straff, psykisk sykdom og de sakkyndiges makt i norsk rett. Den er viktig, og mye av den burde vært tatt før Stortinget vedtok den nye straffeloven.

I helgen sa også statsminister Jens Stoltenberg (Ap) i møte med tysk presse at han kan forstå disse reaksjonene. Men han lot klokkelig være å si sin egen mening om de sakkyndiges konklusjon. Det er rettsvesenets, ikke politikernes, oppgave å dømme mennesker som har gjort seg skyldig i kriminelle handlinger.

Slik må det også være i denne saken. Rettssaken mot Anders Behring Breivik må foregå med de samme rettsikkerhetsgarantier som alle andre tiltalte har. Hvis den diagnosen han har fått blir stående, må vi alle slå oss til ro med det. Det krever at rettspsykiatriske konklusjoner har legitimitet. Den er nå satt under et økende press.

De mest tungtveiende argumentene mot de sakkyndige kommer fra psykiatrien selv. Det er et lite miljø, enda mindre er det rettspsykiatriske miljøet i vårt land. Det har vært nære forbindelser mellom de sakkyndige, der den ene har vært sjef for den andre. Det har også vært nærhet mellom de sakkyndige og medlemmer i Den rettsmedisinske kommisjon som skal kvalitetssikre rapporten. Slik kan det oppstå tvil om habiliteten til de ulike aktørene.

Det er nokså oppsiktsvekkende at mange fagfolk protesterer mot vesentlige deler av rapporten. Spesialist i klinisk psyko-



logi Svenn Torgersen og psykiater Arne Thorvik sa forleden til Aftenposten at rapporten ikke dokumenterer den diagnosen som er stilt. Også fra andre fagmiljøer er det reist sterke innvendinger mot rapporten. Noen mener at psykiaterne har hatt for snevert perspektiv. Det er ikke tydelig hvor skillet går mellom «bissarre vrangforestillinger» og ekstreme politiske holdninger av den karakter Behring Breivik forfekter.

Psykiatrisk gruppe i Den rettsmedisinske kommisjon skal nå gå gjennom rapporten for å sikre at konklusjonene holder faglig. Gruppen har et viktig arbeid å gjøre.

Vinteren kommer

Etter en usedvanlig mild høst, er vinteren i anmarsj. Ifølge meteorologene vil de nærmeste dagene gi minusgrader og snø. Omsider, vil noen si, mens andre

gjærne ville beholdt mildværet. Det som blir «tiddelibom» for enkelte, blir «huttemegtu» for andre.

Nyheter

Tips oss - telefon 07200

nyhet@adresseavisen.no • MMS/SMS: Kodeord TIPS til 07200

Klukkende

Denne uka pakkes nær 14 millioner egg ved Norturas fem eggpakkerier her til lands. 900 tonn egg skaper travel førjulsstemning både i hønsehus og eggpakkeri.

Hønene i fjøset til Halvor Braa (35) på gården Brågjerdet i Spongdal har det travelt. Grytidlig morgen, i god tid før frokostegget skal nytes, har de lagt egget og vært med på å avverge at butikkhyllene står tomme for egg til jul.

Men selv om det er høysesong i hønsehuset, klarer ikke hønene å legge flere egg enn vanlig. Og denne og neste uke er årets definitive storuker på eggforbruk, fordi mange står klar med kjevla og smultgryta. Da må det tas nye grep for å sikre julebaksten og julefrokosten – og for å tilfredsstille lavkarboelskere, som mange tillegger noe av skylden for smørmangel og importtribbe.

Hentes oftere

– Vanligvis blir eggene hentet fra bøndene inn til pakkeriet én gang i uka. Nå før jul hentes de to ganger pr. uke. Det sikrer at butikkene får jevne forsyninger hele førjula. En grei måte å ta toppene på, sier Halvor Braa, som i tillegg til å drive gård med høns og ku, også er leder i Trøndelag egggring – én av til sammen fem egggringer i Norge.

Selv har han 7500 verpehøns, det gir om lag 6500 egg i døgnet på denne tiden av året. Med topp moderne hønsefjøs skjer både sanking og pakking automatisk, men han har god og uvurderlig hjelp av faren Lars (65) til å skille skitne egg og knekkegg bort fra eggene som pakkes og klargjøres for henting til Norturas pakkeri på Heimdal.

– Bestefaren min solgte egg på Torvet allerede på 1920-tallet, sier Lars Braa. Han er glad for at egget har funnet sin naturlige plass i det norske kostholdet og blitt «friskmeldt» for en gam-

mel kolesterolfrykt.

Eggsalget til værs

Halvor Braa konstaterer at årets egg salg når nye høyder etter en treg start først på året. På landsbasis har salget økt med rundt sju prosent i år, og i september måned lå salget hele 16 prosent over tilsvarende periode i fjor.

Alle egg som selges til norske forbrukere kommer fra norske bondegårder. Egg som importeres til Norge brukes utelukkende til industriell bruk og er ikke å finne på frokostbordet eller i butikkhylla. Og norske egg er ferske: Eggene som ble levert fra Brågjerdet tidlig denne uka kan du finne i butikken allerede til helga. Og snart kan juleeggene dele plassen med annen god julemat i kjøleskapet ditt.

Forbud fra nyttår

– For tiden pågår historiens største omstillingsprosess. Fra nyttår er det forbudt å holde verpehøns i tradisjonelle bur med innenfor EU/EØS-området. I Norge har tilpassingen til det nye regelverket gått bra, sier Braa.

Selv investerte eggprodusenten i fremtiden da han bygde nytt hønsehus i 2004. På Brågjerdet har hønene tilgang til reir med gardin foran, de sitter på vagl om natta når det er mørkt og de får ta strøbad for å hakke og skrape.

– Slik lever hønene i et mindre utsatt miljø, sier lederen i Trøndelag egggring, som er stolt over å kunne tilby norske forbrukere stor nok tilgang av norske og ferske egg – i denne omgang til julehøytiden.

TOVE W. NORVIK 942 76 331
tove.w.norvik@adresseavisen.no



Blir større: Det rår hektisk førjulsstemning ved eggpakkeriet på Heimdal. Ettermiddager og lørdager tas i bruk for at butikkhyller og kjøleskap skal fylles opp til julehøytiden. Operatør Trine Løvmo og fabrikkjef Bjørn Tore Hansen trives.